

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Abonament: 300 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoiereu DUMITRU ANTAL

SALARIZAREA CLERULUI

În sesiunea trecută a Sf. Sinod, dl ministru de culte Al. Lapedatu, a anunțat, că la toamnă va veni în fața Corpurilor legiuitoare — dacă va avea răgaz — cu un proiect de lege referitor la salarizarea clerului.

Ar fi și timpul suprem, ca clerul ortodox să fie pus la adăpostul zilei de mâne, prin o salarizare cinstită, amăsurat gradului de pregătire, folosului ce-l aduce Statului și poziției sociale ce o are.

Salarizarea ori cărui corp funcționăresc, nu să poate face pe altă bază, decât pe baza celor 3 principii anume:

1. Gradul de pregătire. 2. Folosul ce-l aduce Statului și societății și 3. Poziția socială.

Să le luăm pe rând.

În ce privește gradul de pregătire al clerului ortodox deosebim 3 grade:

1. Cu licență. 2. Cu academie. 3. Cu seminarium.

Din clerul licențiat se recrutează de regulă preoții catedralelor și profesorii dela diferitele seminarii teologice.

Din academiile ies preoții dela orașe, comunele rurale și urbane de cl. I.

Din seminarii ies preoții din comunele rurale clasa II și III.

Deși preoțimea ori și unde s'ar găsi ea în slujba altarului, face acelaș serviciu, deci ar trebui să fie uniform salarizată, totuși după gradul de pregătire ce-l are clerul azi în țara românească, va trebui să se facă 3 grade de salarizare, până atunci până când clerul nu va primi în întreagă țara o pregătire uniformă.

Conform gradului de pregătire de azi, clerul ar trebui să fie pus într'un grad de

salarizare cu profesorii dela școalele secundare și cu învățătorii urbani cu aceleași grade de înaintare ca și aceștia.

Pentru că școala nici unui profesor și a nici unui învățător urban nu este mai multă decât a unui preot cu licență, academie și seminarium, însă la salarizare difere mult unii față de alții.

Să vedem ce folos aduc Statului și societății unii și alții.

E un fapt necontestat, că profesorii și învățătorii prestau Statului și societății timp de 10 luni o muncă foarte încordată, de pusă pentru luminarea copiilor noștri și picurarea de creștere socială și cultură intelectuală — mai puțin morală, — în sufletele lor. Este necontestat de nime, că unii profesori și învățători pe lângă munca școlară dezvoaltă și o activitate extra-școlară pe lângă diferitele instituțiuni de propagandă culturală și socială la cari sunt atașați.

Nu e mai puțin adevărat, că și preoțimea conștie de sine dezvoaltă tot aceeași muncă dacă nu mai multă bisericască și extrabisericască în mijlocul poporului pe care-l conduce.

Munca preotului conștiu nu se mărginește numai la îndeplinirea ritualului bisericesc ci o îmbrățișează toate manifestările sociale, culturale, economice ba chiar și politice ale poporului nostru.

Pentru că îl vezi pe preotul conștiu — și har Domnului din zi în zi avem tot mai mulți astfel de preoți — în biserică făcând serviciul divin și acolo unde se cere și afară de biserică, urcând foarte des, ba am putea zice Duminecă de Duminecă, amvonul, învățând cuvântul Domnului, îl

vezi pe preot ducând strașnica luptă contra sectelor distrugătoare de Stat, îl vezi pe preot ca propagandist cultural, social, economic, cooperatist și îl vedem pe preotul conștiu chiar și pe băncile corpurilor legiuitoare.

Deci muuca preotului conștiu îmbracă toate firele de viață ale poporului nostru și îndrăsnesc a o spune pe față, fără frică de a roși, că preoțimea ortodoxă dezoaltă atâta muncă în folosul țării, cât ori și care alta tagmă de funcționari.

Munca preotului atât la oraș cât și la sat își are dificultățile ei cu mult mai mari și mai grele decât munca altor tagme.

La oraș preoțimea se isbește de marele indiferentism religios, care duce până la paroxism în zilele de azi, iar la sat prea multele curente contrare preotului, foarte bine hrănite de politicianismul zilelor de azi, trebuie să fie parat de preot.

Se va întreba cineva dintre onorații cetitori, câți preoți sunt cari conștiu dezoaltă această muncă descrisă mai sus?

Răspundem cu fruntea ridicată și sufletul absolut liniștit, că nici o altă tagmă salarizată cu mult mai bine decât clerul, nu va putea dovedi mai mulți pionieri, cu acel adaos, că munca preoțimei până acum s'a făcut mai mult tacite și nu s'a bătut toba nici nu s'a sunat din tulnic, conduși fiind de principiul biblic, că: „Ce face dreapta să nu știe stânga“.

Dar se vede că acest principiu biblic pentru pătura noastră conducătoare de Stat nu este, deci vom fi silți pe viitor a ne trimbița și noi munca în fața opiniei publice prin ziarele cari ne stau la dispoziție și astfel a le pune dinaintea ochilor spre a o vedea și a nu mai putea afirma pe viitor, că preoțimea nu lucră.

Va trebui deci să facem și noi ceea ce fac și alții, că din munca noastră ori pe ce teren ar fi ea, să facem o marfă comercială și să-i aplicăm principiul comercial: „Reclama este sufletul comerțului“.

Deci bazați pe munca noastră în asemănare cu munca altora merităm cu tot dreptul salarizare ca și alții.

Dacă luăm poziția socială a preotului, aici să ne ierte păturile societății noastre, dacă vom avea îndrăzneala să ne alăturăm la pătura întâi a societății.

Și iată de ce:

Rolul preotului ca servitor al altarului este de atare natură încât este agreiatul palatului și al colibeii țărănești, al bogatului și al săracului, al domnului și al țaranului.

Ca forțe intelectuală preotul conștiu să țină de primul rang al păturii intelectuale.

Contrariul la aparență provine de acolo, că preoțimea ortodoxă e crescută foarte modest și nu este stăpânită de spiritul obraznic al înbulzelii și materialicește — din mila stăpânirii trecute și prezente — e săracă, ceea ce aduc cu sine retragerea în „cămara sufletului tău“ și munca în tăcere.

Munca în tăcere și modestia, două virtuți cardinare, cari împodobesc sufletul preotului ortodox, dintre cari una anume munca în tăcere, va trebui pe viitor să o abandonăm și să ne facem cunoscută munca intelectuală prin graiu viu și în scris, iar cealaltă virtute, modestia, să o păstrăm și pe mai departe închisă adânc în sufletul nostru și a o pune în aplicare față de oamenii modesti, iar atunci când suntem atacați de obraznici în interesele noastre bisericesti și preoțesti să-o ridicăm bărbătește și obrăznicia să-o infierăm cu fierul roșu și să o țintuim la stâlp ori de unde și ori dela cine ar veni.

În consecință pentru a putea fi și pe mai departe folositori Statului și societății noastre, căci de noi n'a sosit vremea încă să se poată lipsi nici Statul, nici societatea și nu va sosi nici când, având tot mai multă trebuință de noi, cerem să fim salarizați conform gradului de pregătire, folosului ce-l aducem și poziției ce ocupăm în Stat și societate.

Pr. Ioan Popa.

(Va urma)

Educația religioasă morală în școală

De câțiva ani încoaci, autorități și societăți particulare creștine duc o puternică propagandă pentru trezirea sentimentului religios și pentru înviorarea moralei creștine în școală și în societate.

Presa răsună — ecou sonor — și propagandiștii oficiali, sau de ocazie rostesc discursuri bine simțite în tot momentul și în tot locul. Se vorbește și se scrie mult,

fără îndoială. Pentru cine numai citește, sau ascultă — în acest caz mă numărăm și eu până mai deunăzi, — redeșteptarea activității creștine pare fapt împlinit.

Mi-a fost dat printr'o întâmplare — aceea de a figura în comisia de examinare a „Tinerimii Române“ — să constat, că sămânța discursurilor frumoase e stearpă și că vechea mentalitate a rămas: învățăturile religioase n'au legătură cu viața și cel care insistă asupra lor pare oarecum demodat, ridicol.

Am înțeles aceasta din momentul în care, în comisie, la alcătuirea listei subiectelor, am propus și un subiect în legătură cu religia: „cum ați aplicat învățăturile lui Christos în viața de toate zilele“.

A fost o vădită uimire, o tăcere jenată ca față de proverbialul Eremia, dar în sfârșit subiectul a luat loc pe listă. Dar, curios lucru, nimeni cu o singură excepție, nu voia clasa cu acest subiect, fiindcă zicea „nu mă pricep la așa ceva“. Au urmat glumele prietenești că fac parte din vre-o societate creștină, sau sunt membra vre-unei societăți secrete! Și când să intrăm în clasă, o colegă, profesoară de pedagogie, a declarat toate subiectele, foarte bune, afară de unul singur, care-i fără rost și l-a arătat cu degetul: „Asta ar trebui înlocuit!“

Sunt fără îndoială lucruri mici, dar ele oglindesc starea de spirit generală, și riscul de a deveni oarecum ridicol, când e vorba de chestiunile religioase, descurajează pe mulți timizi.

În clasă firește, subiectul a provocat uimire, au trebuit explicații: „cari învățături“ cum adică să le aplice în viața de toate zilele! Dar adevărata surpriză am avut-o firește la corectarea lucrărilor, — peste o sută cincizeci de lucrări, — ale celor mai bune eleve din clasa IV-a secundară, din toate colțurile țării.

În genere, e un amalgam în capul lor, care le-a făcut pe cele mai multe să scrie vag despre viața lui Isus, fraze sforăitoare, vorbe prețioase, întrebuițate dela locul lor, urme de lecturi nemistuite; ba vre-o două au scris că Isus a fost un mare filozof — și erau ortodoxe! Când e vorba de o aplicare în viață, aproape toate nu cunosc decât tripla pomană făcută cerșetorului pe stradă. Și cum dela o vreme cerșetorii au

fost strânși, nu mai cunosc alt mijloc de caritate, așa că multe au declarat, că la școală n'au posibilitatea să aplice învățăturile lui Isus!

La cele mai multe însă, Isus se leagă de amintirea mamei: „când erau mici, ea le vorbea de el, le călăuzea la bine“. Dar de când sunt mari, și mai ales de când sunt la școală cu colegile, au uitat cu totul și au luat alte deprinderi!

Această piatră aruncată școalei, revine și la prea puținele care înțeleseseră subiectul și-și deschideau sufletul cinstit. Mărturisiau că niciodată nu și-au pus întrebarea asta și-și dădeau totuși seama că ar fi trebuit s'o facă și le părea rău că nu le-a dat în gând și că nimeni nu le-a spus să se controleze astfel viața din când în când.

Am întâlnit la unele mărturisiri, care te pun pe gânduri. Într'o clasă, unele eleve cari postiseră de Paști, au spus că n'au postit, au mărturisit strămb preotului, ca să fie la fel cu cele bogate, cari în adevăr nu postiseră și spuneau aceasta.

*

Iată atmosfera religioasă a claselor și dacă stau și mă gândesc bine, așa de mirare nu-i. Câți fac creștinism activ, adică adevăratul creștinism? Pe la școalele, pe unde am trecut, am văzut profesori de religie foarte severi, cari înșirau note rele în catalog, fiindcă greșeau elevele câte o vorbă la rugăciune, pe care trebuiau musai să le știe (altele decât Tatăl Nostru, Crezul și Impărate ceresc). Religia e doar o materie de învățământ cu recitări de lecții și note rele. Ceilalți profesori nu înțeleg să se amestece cu morala și în timpul acesta în societatea mică a școlărilor, ca și în cea mare de mai târziu, unii uită, alții socotesc că n'a venit momentul să aplice morala creștină și pentru cei cu bunăvoință, zeflemeaua face ravagii.

(„Universul“). Eleonora Colonel Bădulescu.

Pentru Calendarul Eparhial pe 1929.

Începându-se lucrarea întocmirii lui, Onorații colaboratori ai „Renașterii“, protopopii și preoții eparhiei, sunt rugați să colaboreze la Calendar, trimițându-ne articole potrivite. Articolele se vor trimite la redacție cu indicația: „pentru calendar“.

Biserica ortodoxă din Cluj.

— O pagină din trecutul ei —

de Dr. SEB. STANCA

III.

Acum bucuria mea era mare împreună cu a tuturor fiilor bisericii noastre, văzând că am ajuns fericitul timp să vedem lucind frumos turnul bisericii noastre, precum lucia de mult la toate bisericile de alte confesiuni.

Demnitatea pentru înțeleapta mănuire în ordine și armonie e a se mulțami episcopului-prim Ananie Trombițaș, cive în Cluj și mare proprietar în Bercheș, fiu al protopopului din Murăș-Oșorhei, bărbat erudit și mare naționalist, care cu zel și energie lucra pentru prosperarea bisericii și a școlii, resp. a națiunii române.

Nu mai puțin dlui avocat Dr. Basiliu Almășianu, notar al comitetului, fiul protopopului dela Almaș, bărbat înțelept al națiunii române.¹⁾

Această scurtă descriere o am făcut în acea dulce speranță, că următorilor mei, nepoților și strănepoților mei le va cauza mare bucurie aflându-o, precum mi-ar fi cauzat și mie dacă aș fi aflat asemenea descriere când în 30 Iulie 1877 s'a luat crucea din turnul bisericii.

Nu pot să nu amintesc trista stare a bisericii din Cluj când neputând să-și susțină cantor și sfânt (crisnic) eu trebuia să cânt în scaunul de cantor, iar consoarta mea Ana să măture biserica. Cu toate acestea am răbdat, știind că răbdarea mângăie durerea și mulțumită Tatălui ceresc aceasta soarte vitregă astăzi este mai consolatoare.

Finesc cu acea rugăciune câtă D-zău ca să trimită darul său ceresc asupra bisericii și națiunii române gr.-ort. în genere și în deosebi asupra bisericii din Cluj, ca atunci când se va afla această scriere, biserica și națiunea română mai înflori-toare pozițiune atât spiritualmente, cât și materialmente să aibă, ca să poată acoperi biserica și turnul nu cu plev sau cu țigle, ci cu aramă sau alt material prețios, iar crucea să se refacă din aramă aurită. Așa să fie.

La moartea protopopului Grigorie Gal protopopiatul Clujul-de-sus a fost dat în administrare preotului Gavril Moldovan din Calata-mare, iar protop. Clujul-de-jos preotului Procopiu Prodan din Cara. Murind și acesta, administrarea a luat-o protopopul Turdei cusediul în Agribici. La 1865 „după meritele mele câștigate pe teren bisericesc fiind și catchet al studenților români dela toate normele (primare) și gimnaziile din Cluj, Vasile Roșescu a fost numit protopop al tractului Clujul-de-jos. Tractul s'a reorganizat în acest an alcă-

tuindu-se din parohiile: Someș-sat, Apahida, Cojocna, Bărei, Banabic, Cluj, Lona cu filiala Stolna, Feneșel, Muntele-rece, Someșul-cald și rece, Agribiciu, Geröfi Dangău cu filiala Bânti Dangău, Gerö-Oșorhei cu filiala Gestrade, Panic, Nadișul-roman, Lapuștești și Dânc. Tractul Clujul-de-sus a rămas cu parohiile: Șebeșul-mare, Rogojel, Butene, Calata cu filialele Domoș și Horlacea, Călățele, Finciu, Vălcău, Bica rom., Mănăsturul rom. și ung., Bedeci, Giurcuta, Măguri, Mărișel, Jimborul-mare, Cubleș și prediul Râșca. Murind la 1868 prot. G. Moldovan amândouă tractele sau contopit într'unul cu centrul în Cluj, rămânând singur protopop Vasile Roșescu.

Cu mare durere sufletească amintește acest memoriu și despre propaganda fraților uniți făcută în tractul Clujului.

— „Știut este din istorie fatala soarte ce avu națiunea română în 1697 când se făcu unirea, adecă se înfipse în inima națiunii române rana mortală, care încă nici astăzi nu s'a vindecat și care a cauzat cea mai mare stricăciune națiunii, încât dacă nu se înfigea această rană, națiunea română nu ar fi rămas în stadiul de astăzi sângerând bisericeste și politicește. Fiind apucată de maghiari, cari astăzi mai mult ca oricând fumegă de mânie asupra noastră și mai ales fraților din România liberă, cari declarându-se în regat independent, cu armata independentă se luptă cu bravură asupra Turcilor barbari și tirani, cu cari s'au aliat și declarat frați și Ungurii“.

S'a întâmplat anume că la postul de paroh în Apahida a fost ales fiul protopopului, Tului, față de al doilea candidat, parohul Ion Farcaș (Lupsă) din Sec și administrator al tractului Secului. „Însă de o mic de ori durere pentru poporul român“, pentru că în decursul alegerii fii egoiști ai națiunii au lucrat pe ascuns și au tulburat poporul și pe cei slabi de înger i-au ademenit la unire. Acești egoiști au fost frații Demetriu Jucan paroh unit în Feurd și Nicolae Jucan paroh unit în Juc, amândoi renegați născuți gr.-ort. în Apahida, apoi protopopul unit Gavrilă Pop din Cluj iarăși rene-gat, fiind fiu al parohului gr.-or., Teodor Pop din Bărei. Mitropolitul Vancea le-a făcut o biserică de Iernm sfințită în 29 Iunie 1877. Așa poporul român compact în frumoasa comună curat română s'a rupt în două, despărțindu-se frate de frate și părinte de copii. Și s'a ajuns scopul infernal al despărțirii fraților și a s'ăbirii lor“.

Protopopul Vasile Roșescu a fost bun român și bun ortodox. Într'o vreme când mulți români nu puteau rezista presiunii de maghiarizare și își schimbau numele, Vasile Roșescu, ai cărui strămoși fuseseră siliți să-și schimbe numele în Vereș, revine la numele original Roșescu și acest nume, precum și caracterul său de Român și l-a accentuat cu deosebită mândrie și curaj în toate împrejurările. De sine înțeles că Ungurii fanatici din Cluj i-au făcut pentru aceasta multe mizerii.

Ortodoxismul intransigent l-a moștenit dela tatăl său Ion Vereș Roșescu preot ortodox în Gerö-Oșorhei — „care, trebuind a se preoți —

¹⁾ Comitetul parohial din 1877 se compune din: Preș. prot. Vasiliu Roșescu, Victor Pipoș consilier montanistic, Gheorghe Ionescu Ivanovici comerciant, Nicolae Trandafir mare comerciant și virilist în Cluj, Gheghe Petrescu Petrovici proprietar, Demetriu Dan brutariu, Teodor Lungu propr. mic, Ilie Căpușan arătoriu, Dionisie Olariu propr. mic, Nicolae Ciurcu propr. mare, Epitrop I. Ananie Trombițaș, II. Constantin Nasta pardositor.

în tristul secol al propagandei de unire, când nu s'a dat Românilor ortodocși episcop, cu scop, ca mai ușor să-i abată la unire, mai bine s'a dus pedestru până la Arad, unde s'a sfințit, decât să se facă unit".

Cu toată intransigența lui Vasile Roșescu, calitățile lui au fost apreciate și de stăpânitorii Clujului și a fost ales membru în „comitetul cetățenesc, centumvirat“ și în „comitetul comitatens“ al jud. Cluj. În aceste corporații spune el: „am apărat cu zel și energie interesele biserico-școlare române și cu deosebire limba română ca tezaurul și clenodiul națiunii române, dela care depinde existența ei“.

În decursul păstoririi sale ca protopop s'au ridicat biserici și școli românești în Calata, Banabic, Sebeșul-mare, Someșul-cald și rece, Muntele-rece, Mărișel, Măguri, Giurcuța, Gerő-Oșorhei, Gestrade, Nadeș și Finciu.

Deodată cu repararea bisericii protopopul s'a îngrijit și de restaurarea casei parohiale. În acest scop a colectat dela credincioși 201 fl. 60 cr., iar Episcopul Andrei Șaguna i-a dăruit în 1852 suma de 100 fl. Cu aceștia a acoperit casa și pe spesele sale a transformat-o apoi la 1864 în trei odăi și bucătărie.

El a isbutit să atragă la biserică și pe cei câțiva „greci“ din Cluj, cari având legături cu cei din Brașov, au esoperat dela aceștia daruri în obiecte de aur și argint pe seama bisericii din Cluj. Dintre fruntașii acestora și-a recrutat epitropii bisericii sale. Astfel Panaiot Pavel epitrop 1851—1854, Trandafir Gheorghe 1854—1861, Ianchi Mihail 1862—1875, Nicolae Ciurcu 1875, Constantin Nasta 1876—1879, G. Ioanovici 1880, Ilie Căpușan 1881—1885.

Prot. Vasile Roșescu a avut trei băieți Tului, Cornel și Romul și 4 fete, Elisaveta, Aurelia, Maria și Amalia, A murit la 26 Nov. 1888. Lui i-a urmat fiul său Tului Roșescu născut la 19 Aug. 1852. A absolvat liceul din Cluj cu bacalaureat 1871, cursul teologic din Sibiu 1871—1874 și trei ani la Facultatea de drept din Cluj. Hirotonit preot pentru Apahida la 15 Iulie 1876. Trecut la 5 Dec. 1888 la Cluj. S'a căsătorit în 1876 cu Ana, fiica preotului din Apahida Lazar Maxim, administrator al tractului Secului (Dej). A avut trei copii. Soția i-a murit în 26 Mai 1922. După moartea tatălui său a urmat ca paroh protopop al Clujului și a murit la 5 Iulie 1924.

Cel mai mare rău din lume.

Iată câteva răspunsuri primite de un ziar englez la întrebarea făcută cetitorilor săi: care este cel mai mare rău din lume?: Whitechapel (cartierul săracilor din Londra); luptele cu taurii din Spania; Lido din Veneția; Comerțul de sclavi din Africa; Davos; Impozitul pe venit; o femeie grasă de 200 klg.; sărăcia etc.

CRONICĂ

Congresul profesorilor secundari.

In București s'a ținut congresul internațional al profesorilor secundari, la care au luat parte profesori din toate statele. Au fost debateri interesante. La încheierea congresului oaspeții au fost purtați în excursiune în diferite părți ca să ne cunoască țara și poporul. Au fost și pe la Breaza în Valea Prahovei, unde li-s'a făcut o princiara primire în cadrele unei serbări cu conducte etnografice. La sfârșitul serbării unul dintre congresiști profesorul francez Claviere, a făcut următoarea apreciere măgulitoare: „România cu un așa de admirabil popor, cu calități sufletești și artistice atât de superioare, cu sufletul și solidaritatea manifestată la Breaza, este merită să facă mari cuceriri pe calea progresului și noi francezii, cari ne recunoaștem astăzi odată mai mult frați în tradiție și caracter latin, suntem fericiți și entuziasmați“.

*

Salarierea preoțimii. În numărul acesta începem publicarea unei serii de articole în această chestiune și am dori ca seria lor să se continue prin scrisul eparhiei noastre pe cari îi preocupă problema salarierii, pentruca să se poată cunoaște considerațiunile și părerile celor direcți interesați ca o mai bună orientare comisiunii care va alcătui proiectul de lege, din care fac parte și câțiva membrii ai Sf. Sinod în frunte cu P. S. Sa Episcopul nostru Nicolae Ivan.

Biblia este cea mai cetită carte. Așa spune statistica anului trecut. Numai editura britanică pentru răspândirea bibliei, a desfăcut mai bine de 2 milioane și jumătate exemplare. Dacă ar fi să se facă la noi o astfel de statistică, nu știu de ar fi aflată biblia mai cetită ori romanele fascicule ale lui Ignatz Hertz din București. Ar fi cetită mai mult dacă Sf. Sinod s'ar îngriji de o ediție populară, sau peste tot de o nouă ediție, căci cea veche s'a epuizat. Noul testament nu e așa de căutat ca biblia întregă. Așteptăm să apară în ediție oficioasă, Noul Testament, traducerea pr. Grigore Pișculescu (G. Galaction).

Escedentele bisericilor minoritare.

După cum relatează ziarele, biserica unitară și-a ținut de curând adunarea generală anulă în Cluj, dându-se seamă și despre activitatea financiară a anului trecut. S'a constatat că a avut venituri de 3.354.196 Lei, iar cheltuieli numai de Lei 1.622.000, încheind cu un escedent de Lei 1.751.384. Față de anul trecut veniturile au crescut cu aproape 300 mii Lei. În general situația financiară a fost aflată mulțumitoare. Nici nu ne îndoinim de această constatare, când escedentul este mai mare decât cheltuielile.

Reclamă cu adevărat americană. Negustorii din Statele-Unite ale Americii în congresul ținut la Detroit au stabilit că în cursul anului 1927 au cheltuit pentru reclame faimoasa sumă de un miliard și jumătate de dolari, ceea ce în Lei face 247 miliarde, adică bugetul actual al țării noastre pe 7—8 ani. Reclama făcută se repartizează astfel: 33 miliarde Lei pe afișe, 32 miliarde în reviste periodice, 48 miliarde în circulare și 135 miliarde în jurnale. Reclamă cu adevărat americană.

la oficiul parohial ort.-român din Huedin.

Consiliul își rezervă dreptul de a încerdința zidirea bisericeii, fără considerare la prețuri și condiții, aceluia dintre oferenti care va prezenta mai multă garanție și soliditate.

Epitropia parohială nu supoartă spese de participare la licitație.

Huedin, la 5 August 1928.

Aurel Muntean,
preot ort.-român.

Dr. Vasile Pașca,
epitrop.

Nr. 336—1928.

1—3

CONCURS-REPETIT

Pentru întregirea parohiei vacante *Susenii-Bârgăului* din tractul Bistriței, se publică din nou concurs, cu termen de 30 zile, dela prima apariție în revista „Renașterea“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt: 1. Salar dela Stat. 2. Sesiune parohială 20 jugăre pășune, cu prospecte de a fi întregită, 2 1/2 jugăre grădină și două cimiter. 3. Dela fiecare familie, o măsură cucuruz și o zi de lucru, eventual răscumpărate în bani. 4. Stolele obișnuite, conform împrejurărilor de astăzi. 5. De locuință corespunzătoare se va îngriji Consiliul parohial, până la clădirea casei parohiale.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile instruite, conform regulamentului, către oficiul protopopesc ort.-rom. în Bistrița și cu prealabilă încuviințare se vor putea prezenta și în parohie spre a cânta eventual liturghisi și predica. Se cere și încuviințare arhierescă ca să poată concura.

Bistrița, 15 Iulie 1928.

Oficiul protop. în înțelegere cu Consiliul parohial-Grigore Pletosu, protopop.

Nr. 328—1928.

1—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de clasa II-a *Căila*, în protopopiatul Bistriței, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în revista „Renașterea“. Parohia are 521 suflete.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt: 1. Salar preoțesc dela Stat. 2. Sesiune parohială 11 jugăre arător și 7 1/2 fânaț; cimitirul bisericeii și o grădină; 1 jugăr pădure. 3. Stolele obișnuite. 4. Dela fiecare familie a cărei cap este indus în lista pa-

PARTEA OFICIALĂ

CONSILIUL PAROHIAL ORT.-ROM., HUEDIN.

Nr. 30—1928.

Licitație minuendă

Consiliul parohial ortodox-român din parohia *Huedin*, județul Cluj, dă în întreprindere pe cale de licitație minuendă, **zidirea bisericeii**, conform planului și devizului aprobat de Ven. Consiliu Eparhial cu Nr. 4441/1928 și invită pe cei interesați ca până în 19 August a. c. ora 12 a. m. să-și înainteze Consiliului parohial, oferte în scris, închise și sigilate.

Licitația se va ținea în acea zi la ora 2 p. m.

Comuna bisericească va da pe lângă banii și material (o parte din piatră și cărămidă), care se va scădea conform prețurilor din deviz, din prețul total din deviz.

Concurenții vor depune un vadiu în numerar, hârtii de valoare, libele de bancă acceptabile sau imobil, liber de sarcini, de cel puțin 4% asupra prețului total din deviz, care e de Lei 2,974.670.—.

Planurile proiectului de deviz și condițiunile speciale de executare se pot vedea

rohială, câte o ferdelă de bucate, cucuruz ori grâu, cari se pot răscumpăra și în bani cu prețul de piață. 5. În lipsa de casă parohială Consiliul parohial se va îngriji de locuință corăspunzătoare până la clădirea casei parohiale.

Reflectanții la acest post, având încuviințarea arhierescă ca să poată concura, își vor înainta cererile susținute cu documentele de cvalificațiune regulamentară, la oficiul protopopesc ortodox în Bistrița și cu prealabila încuviințare din partea acestuia, se vor putea prezenta în vre-o Duminică ori sărbătoare, în comună pentru de-a cânta, predica, eventual a liturghisi și a face cunoștință cu poporul.

Bistrița, 24 Iulie 1928.

Oficiul protop. în conțelegere cu consiliul parohial.

Grigore Pletosu, protopop.

Nr. 371—1928.

1—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de clasa II-a *Cârpiniș*, din protopopiatul Abrudului, se publică al doilea concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt: 1. Locuință în natură cu supraedificate. 2. $\frac{1}{4}$ jugăr grădină. 3. Venitele stolare uzitate. 4. Salar legal dela Stat conf. cvalificației

Cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare, se vor înainta în termenul arătat, subsemnatului oficiu.

Reflectanții pe lângă observarea celor cuprinse în Regulament, se vor prezenta subsemnatului oficiu și cu aprobarea acestuia în parohie, spre a face cunoștință cu poporul.

În conțelegere cu Consiliul parohial

Abrud, la 14 Iulie 1928.

Petru Popovici, protopop.

Nr. 435—1928. prot.

2—3

CONCURS

Se publică concurs pentru întregirea parohiei de cl. II-a *Heria*, din protopopiatul Luduș, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt: a) Salar dela Stat. b) Sesiune parohială.

28 jugăre pământ productiv. c) Casă parohială și grădină. d) Stola îndatinată.

Cererile de concurs cu documentele cunvenite se vor înainta oficiului nostru în termenul fixat.

Candidații cu prealabila încunoștințare se vor putea prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Luduș, la 3 Iulie 1928.

În înțelegere cu Consiliul parohial

Romul Popa, protopop.

Nr. 319—928.

2—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. II-a *Șieul-mare* în protopopiatul Bistriței, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Renașterea“.

Parohia are 564 suflete ortodoxe.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Casă parohială și supraedificate economice în stare bună cu grădină. 2. Sesiune parohială 28 jugăre arător și fânaț din cari 4 jugăre pășune. 3. Salar preoțesc dela Stat conform cvalificațiunii celui ales. 4. Dela fiecare familie o ferdelă de cucuruz și o zi de clacă, cari se pot răscumpăra și în bani cu 180 lei. 5. Stolele obișnuite.

Reflectanții la acest post cu cvalificațiunea regulamentară și certificat de încuviințare arhierescă, își vor înainta cererile documentate la oficiul protopopesc al Bistriței și cu prealabila încuviințare a acestuia se vor putea prezenta și în parohie spre a cânta în strană, a predica resp. a liturghisi și a face cunoștință cu poporul.

Bistrița, 4 Iulie 1928.

Oficiul protopopesc în conțelegere cu Consiliul par.

Grigore Pletosu, protopop.

Nr. 398—1928 prot.

2—3

CONCURS

Se publică concurs pentru întregirea parohiei de cl. II-a *Fărău*, din protopopiatul Luduș, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt: a) Salar dela Stat. b) Sesiune parohială 16 jugăre. c) Casă parohială, grădină și

supraedificii economice. d) Zi de lucru și ferdelă de cucuruz dela fiecare familie, din cari $\frac{1}{3}$ sunt ale cantorului. e) Stola îndatinată.

Cererile de concurs cu documentele cuvenite se vor înainta oficiului nostru în termenul fixat.

Candidații cu prealabila încunoștințare se vor putea prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Luduș, la 3 Iulie 1928.

În înțelegere cu Consiliul parohial

Romul Popa, protopop.

Nr. 249—1928.

CŌNCURS 3—3

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de cl. II-a *Măguri*, jud. Cluj, cu 1474 credincioși, se publică concurs cu termen de 30 zile, socotit dela dela data primei publicări.

Venitele sunt: 1. Casă parohială cu supraedificate; 2. Salarul legal dela Stat; 3. Sesiune parohială, de munte, neîntregită încă; 4. Drept de pășunat și pădure după 42 de părțile; 5. O zi de lucru și o mierță de bucate conform uzului; 6. Stola după împrejurări.

Candidații își vor înainta actele cuvenite, în termen, la acest oficiu și după încunoștințarea prealabilă, se vor înfățișa și în parohie.

Cluj, la 9 Februarie 1928.

Protopop: *Nicolae Vasii*.

Nr. 320—1928 ppesc.

CŌNCURS 3—3

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a *Iad*, cu filia *Dorolea*, protopopiatul *Bistriței*, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „*Renașterea*.”

Parohia are 352 suflete în materă și 274 în filie.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt: 1. Casă parohială, supraedificii corăspunzătoare și în stare bună. 2. Sesiune parohială 26 jug. în materă și 15 în filie, arător-fânaș și pășune precum și folosirea ci-

miterului dela biserica din filie. 3. Salar preoțesc dela Stat conform cvalificației. 4. Dela fiecare familie, a cărei cap este trecut în lista parohială, o zi de lucru. 5. Stolele îndatinat. 6. 40 metri lemne din pădurea comunală, tăiate și aduse la locuință.

Reflectanții la acest post își vor trimite cererile susținute cu documentele regulamentare și cu incuviințare arhierească, că pot concura, oficiului protopopesc ort. rom. din *Bistrița* și cu incuviințarea prealabilă din partea acestuia se vor putea prezenta și în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Bistrița, la 5 Iulie 1928.

Oficiul protopopesc ort. român în conțelegere cu Consiliul parohial.

Grigore Pletosu, protopop.

Nr. 65—1928 par.

3—3

CŌNCURS

Pentru ocuparea postului de *cântăreț* al parohiei ortodoxe-române *Coronca*, protopopiatul *Târgul-Murăș*, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „*Renașterea*.”

Venitele împreunate cu acest post sunt: 1. $\frac{1}{2}$ jugăr intern. 2. Opt (8) jugăre pământ cultivabil. 3. Lemne de foc și $\frac{1}{3}$ din venitele stolare.

Dela reflectanții la acest pot se cere: să organizeze cor bisericesc cu copiii de școală și cor cu adulți pentru înmormântări; să se prezinte înainte de alegere la biserică, spre a fi ascultat de popor.

Cererea de concurs e a se înainta oficiului parohial în termenul precis, însoțit de: a) Carte de botez. b) Certificat de pe ultimul an școlar. c) Diplomă de cântăreț. d) Certificat de bună purtare, dela parohul său.

La acest post este preferit un învățător, versat în ale muzicei vocale eventual și instrumentale, care ar putea ocupa postul al 2-lea dela școala primară de Stat din localitate.

Coronca, la 3 Iulie 1928.

Consiliul parohial ortodox-român:

Președinte:

Secretar:

Parteniu Matei, paroh.

Ioan Cristea.